

ALKONYAT.

tak a levegőben, béka brekegett a káka között, egyébként néptelen volt az egész tájék.

Pap Gábor fölrezzent a bóbiskolásából és szelíden kérdezte:

— No, mi baj, Pista fiam?

Hanem a «Pista fiam»-nak mintha csak valami gonosz ördög cserélte volna ki az arezát. Hiszen az is volt az, a leggonoszabb ördög: a pénzéhség. Kegyetlen elszántság sötétlett a szemében, a fogát összeszorította a kapzsiság. Nyitott bicskáját szorongatta a kezében és komoran mondta:

— A pénzt adja ide, gazd'uram!

Pap Gábor elszomorodott nagyon. Mindig úgy tartotta a cselédjét, mintha en-gyermeke volna és mindig bizalommal volt iránta. Lám, hogy csalódik az ember! Keserűen válaszolta:

— A pénzemet akarod, Pista fiam?

— Azt! Mert különben...

— Jaj, csak ki ne mond! Annyi gonosztságot úgy sem hiszek el rólad. Azt a bicskát is csak fenyegetésre húztad ki, de nem hiszem, hogy a testembe bírnád nyomni. No, nincs rá szükség... Itt a pénz, Pista fiam.

Kivette a bugyellárist és odaadta. A legény mohón kapott utána. Pap Gábor pedig szelíden folytatta:

— Hiszen el is hiszem, hogy neked nagyobb szükséged van arra a pénzre. Én a fiamnak akartam küldeni, de hát hadd várjon a fiú. Te majd veszel rajta valahol kicsi telket, megembereled magad és még jó gazda lehet belőled. Nem igaz?

A legény ráhagyta, hogy úgy lesz. Aztán ő is sokkal szelídebben mondta:

— Már most szálljon ki gazd'uram.

— Hát aztán minek szálljak én ki?

Mert a szekérrel én akarok elhajtani valahova, a hol megáll a gőzös. Rögtön elutazom, hogy a nyomomat se leljék.

— Hát én velem mi lesz?

— Gazd'uram innen haza gyalogolhat. A szekeret pedig majd visszaküldöm valami gyerekkel, a kit útközben találok. Azt visszaküldöm bizonyosan.

Pap Gábor megcsóválta a fejét.

— Nem jó lesz az, Pista fiam. A míg én ezzel a rossz lábammal haza bandukolok, éjfél is lesz addig. Aztán gondold meg, hogy fog odahaza aggódni az anyjuk. Hiszen ismered, milyen félős természetű...

— No, az igaz.

— Még azt találja gondolni, hogy bajom esett, vagy hogy gonosz emberek prédája lettem... Úgy lesz az a legjobb, ha most haza viszel engem, aztán te tovább hajtatsz a gőzösig.

A legény gyanakodva válaszolta:

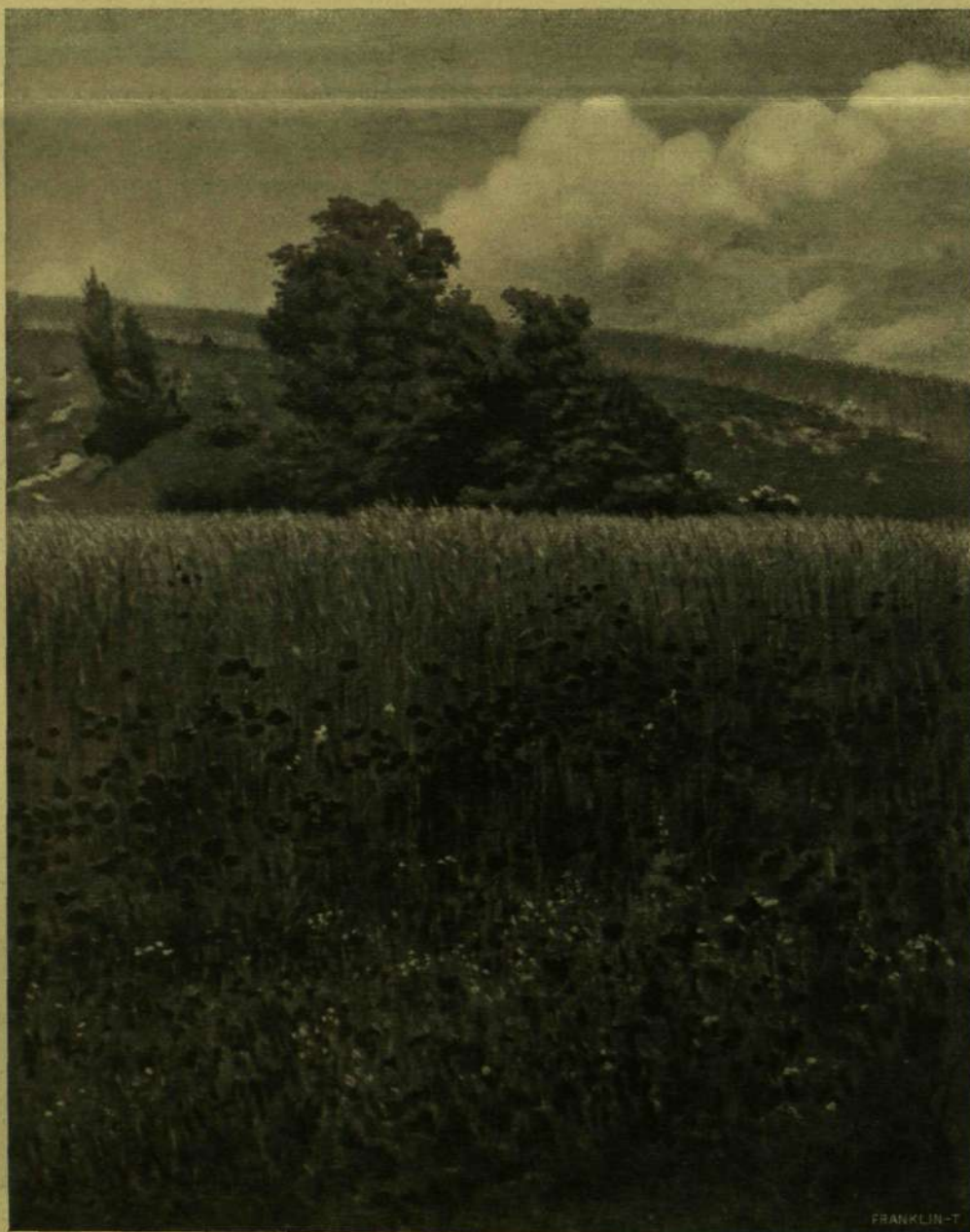
— Az ám! Hogy aztán csendőrok kezére juttasson gazd'uram.

— Ejnye, Pista fiam és te elhinnéd ezt rólam? Hát a parolámat adom, hogy bántatlanul mehetsz tovább. Így jól van-e?

— Jól van, gazd'uram.

A legény visszaült az első ülésre, a lovak újból megindultak szopora lépéssel, Pap Gábor pedig jóakarattal beszélt a hátulsó ülésben:

— Ha neked volnék, Ugoesába mennék és egy kis szőlőt vennék a pénzen. Szép élet és kiadós is, ha az ember nem kiméli a két kezét. Egy jó termés gazdaggá tehet és még vinczellér-seget is vállalhatsz melléje.

PIPACS A BÚZÁBAN.

SZINYEI MERSE PÁL FESTMÉNYEIBŐL.

TAVASZ.

Olyan szépen leírta neki a jövődjét, hogy a legény egészen felvidult tőle. Mikorára a nap a látóhatárhoz ért, ők is odaértek a falu határához. Itt a keresztnél újból megállította a szekeret Pista:

— No, itt kiszállhat gazd'uram. A szekeret pedig majd visszaküldöm reggelre.

Pap Gábor méltatlankodva válaszolta:

— Ejnye, hát csak nem még el vacsora nél-

kül? Micsoda embernek tartsz te engemet? Námény úgyis egy óra járás ide, szépen oda érsz, ha meg is vacsorázol.

— Hm... Hát bemenjek a faluba?

— Már hogyne jönne! Emlékezzél rá, hogy a parolámat adtam. Csak megvacsorázol épen, aztán majd én küldelek be Náményra valami megbízással. A lovaknak is kell egy kis etetés, kár megkínózni őket.

— Az már igaz!

Igy aztán be ajtottak szépen a Pap Gábor udvarára. Az asszony nagy örömmel jött elő a szekér zőrejére. Aztán gyorsan visszafutott, hogy kihozza a tornácra a vacsorát: jó tejfeles babot és frissen sült káposztalépt. Pap Gábor unszolni kezdte a legényt:

— Hát csak ülj az asztalhoz. Jól megéhezünk mind a ketten.

A legény lesujtott fejével somfordált a helyére. Evett, de a világért sem mert volna fölnezn.

Csak vacsora után szólalt meg az asszony:

— Megkapta-e a pénzt?

— Megkaptam. Kifizette mind a háromszázat.

— Hál'istennek. Már megint levél jött a fiunktól. Sürgeti a pénzt.

— Hm. Pedig hiába sürgeti, úgysem kapja meg.

Az asszony aggodalmasan állott föl.

— Történt valami?

— De bizony történt. Útközben, a mándi lápnál elvették tőlem a pénzt.

Az asszony fölsikoltott:

— Jézus Mária! És ki vette el?

Pap Gábor kurtán válaszolta:

— Elvették... Különben Pista is ott volt. Hát nem igaz-e, Pista fiam?

A legény úgy tett, mintha meg akarna fulladni egy harapás lepénytől. Kinlódva nyögte:

— De igaz ám! Úgy volt!

Az asszony sirni kezdett.

— Jaj, hogy ne legyen nyugton se földön, se égen! Elvette a keserves keresményünket! Már most mi lesz az én szegény fiammal! Megirta, hogy kiteszik az iskolából, ha el nem küldjük neki a pénzt. Jaj, hogy az a jó Isten ne adjon...

— Hallgass, asszony! Az Isten akarja volt az, kár lázadozni ellene.

Most Pista felé fordult Pap Gábor:

— Nézd, Pista fiam, ülj vissza a szekérre,

SZINYEI MERSE PÁL MŰTERMÉBEN.

hajt el Náményre és jelentsd be a dolgot a csendőrségnél.

Titkosan feléje hunyorítva kérdezte tőle:

— Megértettél?

A legény lehajtott fejével válaszolta:

— Megértettem, gazd'uram!

Piros arcúval vánszorgott a hátulsó udvar felé a lovakhoz, de oda is elhallatszott az asszony jajveszékése. Befogta a lovakat, a kapu felé hajtott és Pap Gábor még utána kiáltotta:

— Aztán vigyázz, Pista fiam, hogy bajod ne essék... Talán fáklját is vihetnél magaddal.

A legény tompán válaszolta:

— Nem szükséges, gazd'uram, eltalálok én úgy is.

— Akkor hát vezessen az Isten... És ne felejtse el, a mit mondtam.

— Nem felejtsem el, gazd'uram!

A szekér elgördült, eltűnt a sötétben. Az élettársak magukra maradtak és komoran néztek a sötétségbe. Az asszony sem faggatta többé az urát. Tudta, hogy kevés beszédű és kérdés nélkül is elmond annyit, a mennyit jónak lát. Csak föl-föl sohajtott olykor:

— Szegény fiam!

— Eh, majd szerzek pénzt holnap valahonnan. Hiszen az a háromszáz forint nem a világ!

De néhány perc múlva újra hallatszott a szekérgörgés. A szekér befordult a kapun és a harangozó fia ugrott ki belőle. Egy bugyellárist tartott a kezében.

— Gazd'uram, a Pista küldi, azt mondta, hogy csak adjam át gazd'uramnak. Elmegy ő gyalogosan is Náményra.

Egy tíz forintos bankó hiányzott csak a bugyellárisból. Azt magának tartotta meg a Pista...

SZINYEI MERSE PÁL.

Mint valami werklin agyonkoptatott nótá, hallik minduntalan: «pusztul a gentry». Krokkodil-könyvek elsiratják lapokban és könyvekben.

No, én meg azt mondom, hogy nem pusztul és nem is fog elpusztulni. Azt, a mit egykor a királyoktól kapott, elpusztította, az igaz. Leginkább megint a királyokkal. Azokkal, a kiket

LEÁNY-ARCZKÉP.

SZINYEI MERSE PÁL FESTMÉNYEIBŐL.

HOLLANDI BÁRKÁK.

tulajdonkép yankee istennő, a kinek szakadatlanul tömjéneznek s a ki mellett a férj csak a főpap szerepét játszhatja. Ez a túlzó asszonytiszteltet már szinte beteges dolog s egészségtelenné tette a férfi és az asszony közti viszonyt. Már Amerikában is hallatszanak hangok az asszonyuralom ellen. Az amerikai asszonyok tudatában is vannak helyzetüknek. Férjüktől elvárják kívánságaik föltétlen teljesítését s ha e rabszolgák egyike néha napján fellázad, akkor jön a hadd-el-hadd: a derék feleség jól elveri az urát, akár nyilvánosan is. A szegény áldozat aztán csak a futásban kereshet menedéket, mert visszaütnie még nagyobb veszedelem. New-York egyik legelőkelőbb helyén megtörtént, hogy úri nők napernyőikkel felhoitva vertek egy köcsist, a ki ütötte a lovát. E szerint tehát el lehet képzelni, micsoda szörnyű bűn-számba megy, ha egy férfi megveri a feleségét. Az ilyet nem is tekintik embernek, hanem fenevadnak, a kit csak a legmeggyalázóbb büntetés: a bot illet meg. Pórus járna tehát, a ki Amerikában akarná érvényesíteni «az asszony verve jó» magyar közmondását.

TULL ÖDÖN.

TULL ÖDÖN.

Az igazi művészi termékben mindig találunk olyan tonust vagy hangulatot, mely árulója lesz annak a speciális milieunek, melyből fakadt. Ha Böcklin képeit, Meunier szobrait, Wagner zenedrámaát a bennük rejlő általános emberi vonásoknál fogva az egész világ tudja átérzeni, azért e vonások mögött mindenütt ott lappang az egyéni érzés, a melyre az a talaj volt első sorban behatással, a melyen fejlődött. Böcklin képein ott van az olasz ég és tenger, Meunier alakjain a monsi szénégetők égre kiáltó nyomora és Wagner motívumaiban az ősz germán dallamok visszhangja. A művész hazája lehet széles e világ, de azért soha sem fogja megtagadhatni azt az igazi világot, mely az ő hazája. Innen meríti impresszióit és ez ad ihletet témáihoz.

Tull Ödön fájtságos egyéni felfogásával, derűs hangulatával és mély szociális érzékével a magyar földben vert gyökeret. Elmegy ugyan tájképeket festeni Olaszországba, Hollandiába, Angliába, de az a környezet nem ihleti meg kompozíció- vagy genrekép alkotására. Imádjaa a napot, mely a fehérre meszelt olasz házakról szemvákítóan ütődik vissza; keresi a délszaki flórát, melynek élénk frissége, rítkó színpompája derűs jó kedvével annyira harmonizál és rajong a ragyogó kék égboltért, mely feledtetí vele az életnek másik, szomorúbb oldalát. Szinte

HOLLAND KIRÖTÖ.

TULL ÖDÖN FESTMÉNYEIBŐL.

tobzódik itten és ennek tulajdonítható, hogy színpompás vízfestményeiben mellőzi a rajzot. Robusztus ereje azonban csakhamar elviszi Hollandiába, vagy Angliába, hol megtalálja a kontrasztot. Leesillapult idegzettel festi a szürkéködöt, a borus eget és a csendes hollandi tengerpartot.

Rusztikus ösereje azonban csak idehaza bontakozik ki. Szociális érzései a föld munkásai közé vonzzák, kik hajnal hasadtától az esti csillag feljöttéig művelik a nem mindig dúsan fizető talajt. Lelkét megragadja a szomorúan maga elé bámuló részes bizonytalan sorsa és megszületik a *gyenge aratás*. Majd látja a hadgyakorlatok elcsigázó fáradságait, a tikkasztó hőségben kidőló katonákat és megfesti nagy vásznát: a *hadgyakorlatot*. Hasonlóan keletkezik a *tanócsai bogdár-műhely*, a *szomorú gyülekezet* és a többi rendre mind. Tiz esztendő óta festi a fejérmegyei Tarnócsa pusztá tájait és parasztjait és évről-évre visszatér ide. De mindig csak nyáron, mert a hideg, fehér tél nem bírja megkapni meleg lelkét.

Egyaránt fest olajjal és vízfestékkel. Mégis vízfestményeiben nagyobb. Egyéni festőmodora, mely a nagy foltok egymásra rakásában nyilvánul, itt jobban érvényesül. A rítkó színek iránt mutatkozó szeretetének is jobban felel meg ez az anyag. A papíron jobban tudja fegyelmezni színszeretétét, mely — hogy úgy mondjam — kicsapongásra hajlik. Itt eléri a tökéletest: minden képe csupa szín és harmonia.

Tull Ödön még fiatal ember, Székesfehérvárott született 1870-ben. Művészi kiképzése iparművészeti iskolánk dekoratív osztályán kezdődött. Ennek elvégzése után a milánói *Academia di belle arti*-n és a párisi *Julien*-akadémián folytatta tanulmányait. Utóbbi helyen *Jean Paul Laurens* és *Benjamin Constant* voltak a mesterei.

A nálunk meglehetősen elhanyagolt vízfestés legszorgalmasabb művelője. Volt is elismerésben bőven része. Három ízben kapta meg az Esterházy-féle nagy vízfestmény-díjat, egy-egy ízben pedig az állam grafikai- és vízfestmény-díját. Ellátogat a külföldi tárlatokra is: Bécsbe, Münchenbe, Párisba és ez idő szerint a londoni New-Galleriében vannak képei.

Jós.

A HÉTRŐL.

Szabad-e az orvosnak ölni? Ohio amerikai állam törvényhozói egy különös kérelem foglalkoztatja ez idő szerint. Egy fiatal leány járult színök elé azzal a kéréssel, hozzanak olyan törvényt, mely megengedi az orvosnak, hogy megölhesse a gyógyíthatatlan beteget. A leány anyja esztendő óta nyomja a beteg ágyát, s irtózatosa a szenvedései. Az orvosok kimondották, hogy baja nem gyógyítható. Maga a beteg esengve kéri környezetét és orvosait, hogy a halál árán is mentsek meg kínjaitól, s gyorsan öljék meg, adjanak neki. Kérésének senki se tesz eleget, mert a ki megtenné, gyilkosság vádjával kerülne a bíróság elé.

Az eset nagyon élénken foglalkoztatja Amerikában a közvéleményt. De alig lehet feltenni, hogy Ohio törvényhozói a kérés értelmében járjanak el. Sok mindenről uralkodik odaát a

sorsuk reájok mért, semhogy ily veszedelemnek tegyék ki az emberiséget. Várjunk a reformmal addig, a míg minden orvos olyan böles lesz, hogy nem tévedhet, s mind oly jó és erényes lesz — mint az angyalok.

*

Bourbon Alfonz és Battenberg Éna. A spanyol anyakirályné *Habsburgi Mária Krisztina*, a ki egy csomó esztendővel ezelőtt nagyon boldogtalan özvegy asszony volt, most a legboldogabb anyja a világon. Még nem hervadt el a leánya *Mária Terézia* lakodalmi bokrétaja, a kiért Bajorországból jött el egy daliás királyfi: ime a fia is vőlegény, a hidalgók büszke nemzetének sugár fiatal királya. Egyik gyermeke lakodalmából mehet a másikra *Mária Krisztina*. És mind a két gyereke kitűnő ízléssel választotta meg a jövődöbeljét. A bajor herceg nagyon mulatós levente, a spanyol király meny-

nines egy Bismarck, a ki hatalmi szóval irányítsa a hercegisasszonyok érzelmeit a politikai czélszerűség követelése szerint. A gyönyörű természetű, kékszemű szőke Battenberg Éna hercegnő úgy látszik nem az orra szerint ítéli meg a daliát, a ki szívére pályázik. Ez a fejedelmi nász az érdekek és az érzések harmonikus következtetésének ígérkezik és így mindenképen szívesen lehet tanuja az angol király, a ki rövid időn belül most másodízben lát királyi koronát kerülni családjá leányainak fehér homlokára. Nemrégiben leánya, *Maud* hercegnő lett Norvégia királynéja, most az unokahuga lett spanyol királyné. Hihetőleg ez is olyan boldog királyné lesz, mint a milyen amaz.

*

Dobra került hadihajók. A kinek torpedónaszádra, torpedóúzóra vagy más hasonló kisebb rendű tengeri szörnyetegre van sürgős

SZOMORÚ GYÜLEKEZET.

TULL ÖDÖN FESTMÉNYEIBŐL.

mientől eltérő felfogás, de az emberies érzések odaát is uralkodnak a szíveken. Ezek pedig soha se engedhetik meg, hogy az ember megölje az embertársát, a míg maradt az élethez némi csekélyke remény. Az pedig mindig marad. A legsúlyosabb betegséggel szemben is tévedhetnek az orvosok. Talán mindnyájunknak van egy-egy ismerősünk — esetleg több is — a ki fölött az orvosok kimondották a halált, és a ki ennek dacára mégis felépült. Kicsoda merné nyugodt lelkiismerettel elvállalni ily körülmények között a felelősséget? Melyik orvos az, a ki annyira csalhatatlannak tartaná a baját. Lelkiismeretes orvost értünk. Mert ha lelkiismeretlen orvossra gondolunk, akkor irtózatossá veszedelemnek teszünk ki minden beteget. Akkor hőhárunkká válhatik az, a kinek egészségünket kellene ápolnia, s jól vigyázzon magára minden gazdag ember, hogy nátha ellen se forduljon orvosi tanácsért, — mert hátha az orvos s a türelmetlen örökösök összejátsszanak. Csak tűrjék inkább egyes betegek a kinokat, a miket

asszonya *Battenberg Eugénia*, vagy rövidebben *Éna* hercegnő pedig olyan familiából való, mely híres arról is, hogy a legelegánsabb férfiakat és a legszebb nőket adja a trónoknak meg a históriának. Gyönyörű leány volt az édesanyja, néhai Viktória angol királyné leánya is, az édesapja pedig a legdaliásabb német herceg. Alfonz királynak tehát igen kellemes elégtételt adott a sors a kosarakért, a melyeket állítólag eddig kapott, a házasság levették pedig, a kiknek a gondviselés túlságos bőkezűséggel mérte az orrot és az ajkakat, megvigasztalódhatnak: csunya legény is kaphat szép asszony feleséget, a kíváncsok csak az, hogy a legény — legalább is spanyol király legyen. De talán még ez is mellékes. Sok jel mutat arra, hogy ennek a fejedelmi frigynek a megkötése körül szava volt olyan faktornak is, a melyet ilyen magasabb politikai aktusoknál nem mindig engedtek szóhoz. A spanyol királyról tudva való máris, hogy erősen tud akarni, tehát bizonyára tud nem akarni is, ha akar. O tehát akarta ezt a kötést. Viszont az angol királyi család tagjai is egy tágabb lelki szabadságban élnek: ott

szüksége, forduljon a kívánságával a pólai tengerészeti arzenálshoz, a mely a héten annak rendje és módja szerint közhírré tette, hogy nála ilyen alkalmatosságok mélyen a beszerzési áron alúl is kaphatók. Kiselejtezték ugyanis a flottából egy csomó kisebb hajót és ezeket most a nagyérdemű vevőközönség szíves rendelkezésére bocsátják. Verekedni ezek a hajók már nem tudnak, de rizikásat még vigan lehet rajtuk szállítani. Ilyen licitáció a tenger hátán ritkán esik, de néhány esztendővel ezelőtt volt egy sokkal nagyobb méretű és sokkal tragikusabb. Akkor nagy verekedő hajókat licitáltak és velük egy bús hanyatlásba süllyedt hatalom szörnyű katasztrófájának tanuit és megmaradt ábrándjait. Ez a históriai licitáció a spanyol-amerikai háború után volt, mikor a spanyol kormány elárvereztette a tönkrevért flotta maradványait, hogy emléke se maradjon a pusztító szerencsétlenségnek, a mely a büszke Hispánia hatalmát a tenger mappájáról letörölte. Ez a pólai hajóeldobolás korántsem ilyen tragikus és korántsem ilyen históriai jelentőségű. A mi flottánkat nem egy idegen földi vagy vízi hata-

BATTENBERG ENA HERCEGNŐ, XIII. ALFONZ SPANYOL KIRÁLY JEGYESE.

lom pusztító ereje dézsmálta meg, hanem egy olyan hatalomé, a mely úr mindnyájunkon, a legdiadalmasabbakon is: az idő. Ez viselte meg a kimustrált hajók gépeit, kerekeit és tengelyeit, ez sorvasztotta meg acélbordáikat, a nélkül, hogy ágyúra vagy golyóra lett volna szüksége ehhez a művelethez. Hadihajónak bizonyára nem az az álma, hogy vénségére mint teherhordó emeljen sáfrányt és kősenet; de a muszka császár hiteles tanúságot tehet róla, hogy nem ez a legrosszabb sors, a mi hadihajót érhet. Akármilyen keveset adnak is érte a licitáció, még mindig hasznosabb, mint ha a Togó torpedói és aknái veszik a pártfogásukba — ingyen.

*

Fallièresné. A köztársaságnak nincsenek főhercegei és főhercegnői. A köztársasági elnök felesége nem közjogi méltóság, a fia nem trónörökös, a leánya nem hercegisasszony. De ha az elnök méltósága rangot nem ad is a hozzátartozóinak, az a hatása megvan, hogy *érdekes* emberré teszi őket: a feleséget is, a gyermekeket is. És hogy ezt az érdekességet hozzáértéssel kitűnően lehet kamatoztatni, arra bizonyosság például Roosevelt kisasszony, a ki *hangosabban* adja a hercegnőt, mint sok, a ki — csakugyan az. Az új francia elnök, Fallières ur leánya aligha fog konkurrenciát csinálni az ő amerikai kollegájának. Mert Fallières kisasszony az *anyja lánya*, az anyjának pedig mindig az volt a legnagyobb vágya, hogy csöndben élhessen a családjá boldogságának. Semmiféle hiúság nem bántotta soha, még az se, hogy — a fotografus megörökítse. A párisi képes lapok valóságos háborút folytattak az új elnökne szerénysége ellen, míg fotográfiát tudtak kapni róla. Az elnökne históriai szereplésre nem vágyik, mást nem is tudnak róla, mint azt, hogy — nagyon jó asszony. Ennyi az egész. De megírták már régen, hogy azok a legderekabb, a legkiválóbb asszonyok, a kikről a legkevesebbet tud a világ. És ebben az igazságban van a Fallièresné legnagyobb dicsérete.

A «CARONIA» GŐZÖS.

A «Caronia» gőzös, mely e napokban indult el Fiuméből Amerikába, a legnagyobb vízi járművek egyike, melyek valaha szeldelték a habokat. Tudvalevő, hogy a mi korunkat megelőzőleg csakis a rómaiaknak voltak óriási nagyságú hajók. Olyan hajókat, minőkön a császárok idejében hordták Egyiptomból Rómába a búzát, az

WARWICK GRÓFNÉ.

— A legügyesebb angol kortes. —

Angliában soha se voltak még oly hevesek a képviselő-választások, mint az idén. Nem csoda; beleavatkoztak a nők is. Nemcsak egyszerű polgári nők, és nemcsak egyszerű buzdító szóval, hanem beleavatkoztak a legmagasabb arisztokracia hölgyei is, valóságos kortes szolgálatra vállalkozva pártjuk érdekében. E hölgyek között a legnagyobb s'kert Warwick grófné érte el, a ki a munkás pártot támogatta, ezt a legfiatalabb politikai frakciót, melynek tanításai közel járnak a szocializmushoz. Warwick grófné tíz kerület közseit járta be sorra, s mindenütt keresztül vitte a maga jelöltjét. Többek között Thorne Vilmos és Quelch Henrik, a munkáspárt két vezetője egyenesen neki köszönik a megválasztásukat.

Érdekes tudni, hogy ezelőtt ötszáz évvel a Warwickok nem képviselőket csináltak még, de királyokat. A család híres fejét, ki első rendű szerepet vitt a fehér és piros rózsza harcokban: «királycsináló» («king-maker») nevezik az angol krónikák. Ő üzte el a trónról a Lancastereket, s tette helyükbe a York-házat, majd ismét a Yorkokat tette földönfutókká. Se gazdagságra, se hatalomra nem versenyezhetett vele kortársai közül senki, maga a király se. Egyik leányát a trónörökös Clarence herceg vette el, a másikat az ellenházból származó trónkövetelő (VI. Henrik fia), a kinek halála után a rettenetes III. Rikárdhoz ment férjhez. A mai Warwick grófok azonban más családból származnak. Amazoknak Neville volt a családi nevük, ezeké Greville, ez utóbbiak azonban anyai ágon a régi gróftól erednek.

Mindenesetre érdekes dolog, hogy az ősök királyokat csináltak, az unokák meg csak képviselőket. De hát igazán olyan nagy-e a különbség a két tevékenység között, ha tekintetbe vesszük, hogy mily nagy hatalma van Angliában a képviselőnek és mily kevés a királynak?

FALLIÈRESNÉ.

R. AKKTÉ AJNO FINN ÉNEKESNŐ MINT MARGIT A «FAUST» CZIMŰ OPERÁBAN.

KÉT FINN MŰVÉSNŐ.

A politikai élet örökös izgalmai cseppet se hűtötték le a mi szép Budapestünk mulatókedvét. A nagy hálók napja, melyről azt hittük: letűnőben van, az idén új fényvel ragyogott föl, s a hangverseny-évad a szokottnál is nagyobb lendülettel indult meg. Nem boldog a magyar, tehát vigad. De nem a szónak közönséges profán értelmében, legalább a mi a hangversenyeket s általában a művészi élvezetet illeti. Mert hiszen a műértőnek, sőt az avatatlannak is, ha nemes ösztöne hívja oda, a művészi alkotás élvezése igazi ünnep. És minél sötétebb a köznapi háttér, melyben élünk, annál főlemelőbb s annál inkább lelki szükség ránk nézve, hogy a művészet kristályforrásából merítsünk.

Ilyen ünnepet szerzett a főváros közönségének az a két finn művésznő, a ki a múlt héten hozzánk is ellátogatott s a kiknek arczképét bemutatjuk olvasóinknak.

Az elsőt, Järnefelt Maikki (Mária) asszonyt, a lipótvárosi kaszinó dalestélyén hallottuk először. Roppant eredeti egyénisége, vonzó megjelenése és meleg, bravúros előadása itt a legszebben érvényesült. Igazi hangverseny-énekesnő, olyan művészi temperamentummal, a mely ritkítja pártját és oly művészi tudással, mely magasan az átlagos színvonal fölé emeli. Järnefellné a legművészibb családból való hazájában: férje, Järnefelt Armas jelenleg a stockholmi királyi operaház karnagya, jeles zeneszerző; egyik sógora, Sibelius, a legelső helyen áll a finn zeneköltők sorában; egy másik sógora, Järnefelt Arvid, a legünnepelebb finn írók egyike; a harmadik, Järnefelt Eero, nagynevű festőművész. Nem csoda, ha ily környezet szárnyakat adott a fiatal művésznő tehetségének. Hangja nem nagy terjedelmű, de finom iskolázottsága bármily feladatra képesíti. A leg egyszerűbb finn népdal és a legnehezebb hangverseny-ária előadásával egyaránt győzött a Filharmoniai Társulat legutóbbi hangversenyén is, a hol szintén nagy és méltó tetszést aratott. Nemes művészetében remélhetőleg lesz még alkalmunk gyönyörködni, s talán nemsokára.

Közzetellenül Järnefellné után a finnek legnagyobb énekesnője, R. Ackté Ajno asszony mutatkozott be a főváros közönségének önálló hangversenyén, a Vigadó nagytermében, majd pedig az Operában, Lohengrin előadásán. Jöttét megelőzte a hír, s föléptei teljesen igazolták a hozzá fűzött várakozást. A fiatal és szép művésznő a párisi nagy Opera drámai énekesnője volt éveken át. Kiképzését is Párisban nyerte

Marchesi asszonytól, s már igen fiatalon feltűnt bámulatos hangjával és művészi tehetségével. Fokról-fokra emelkedett, s művészetének és egyéniségének varázsa mindenkit meghódított. A francia fővárosban a legelőkelőbb társaság rajongta körül. De a modern Babylon hódolata nem szédítette el a szépséges finn leányt; a pompa, fény és tömjénezés közepett is hű maradt az ő hideg, de gyönyörű éjszaki hazájához és pár év előtt, a sikerek hosszú sora után visszatért oda, a hol Renvall ügyvéd, kisleánykori vonalmának tárgya, a helsingforsi érsek fia, hűségesen várt reá. Mikor Ackté Ajno dalainak hírét elvitték az újságok Helsingforsba, völegényével évődni kezdtek barátai: «Mit vársz te a nagy művésznőre? Úgy sem lesz ő a tied soha. Elviszi előled valami francia gróf vagy herceg.» De Renvall így felelt: «Menyasszonyom, igaz hogy hírneves művésznő; de kántorleány létére csinálhatna-e nagyobb pártit, mint ha az érsek fia veszi el? Hiszen ilyenre nem volt eset a világtörténelemben!» S csakugyan igaza lett. Férjhezmenetele után Renvallné hangverseny-körútra ment Amerikába és Európába. Mindenütt osztatlan sikere volt, és babérjainak koszorújába nálunk is egy pár szép levelet fűzött. Hangversenye a Vigadóban és az Operában telt ház előtt folyt le. Mindkét helyen valósággal elragadta a közönséget. Általános volt az érzés, hogy a legnagyobb művésznők egyikét hallottuk. Ő is eljön hozzánk még egyszer az idén márciusban, hogy művészetét élvezhessük.

N.

JÄRNEFELT MAIKKI FINN ÉNEKESNŐ.

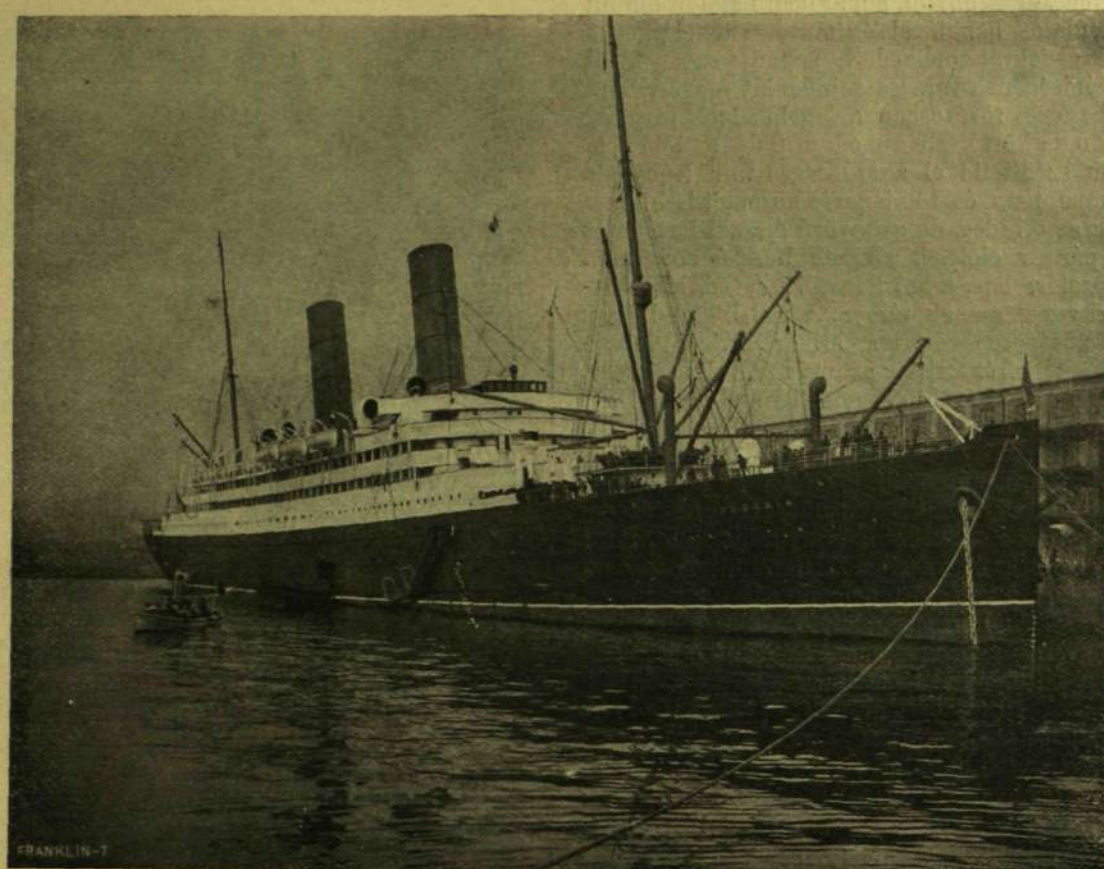
IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A szendi Robinson. Nevezetes dolog, hogy a Byron-fele stanzas verses regény mennyire vonzza ma is még az írókat — s különösen azokat, a kik az irodalmi élettől távol, magányba vonulva vagy a társadalom más terén élve dolgoznak. Alig van év,

hogy két-három ily nagyobb mű ne jelennék meg, pedig alig hisszük, hogy a mai apró lírai verseken s tárcza-novellákon nevelkedett izlésű közönség valami nagyon kapna rajtuk. Olyan író, a ki az irodalmi termelés és fogyasztás közvetlen közelében

WARWICK GRÓFNŐ KORTES-BESZÉDET TART.

A "CARONIA" HAJÓ A FIUMEI KIKÖTŐBEN.

él, nem is igen vállalkozik manapság efféle, talán mert nem sok biztosítékát látja műve kelendőségének s ideje és nyugalma sincs elegendő a szükséges elmélyedésre. Az irodalmi körökön kívül áll a legújabb verses regény szerzője, *Köpetzi Boóz-D. Albert* is, a ki «A szendi Robinson vagy a fin de siècle hőse» címet adta XII énekre terjedő vastos munkájának. Egy talált gyermek kalandos életét mondja el benne, gyermekkorát, ifjúsága botlásait, csalódását, önmagával és a világgal való kibékülését. A szendi Robinson sorsa természetesen mindenütt a nők körül forog: mint diák-gyerek szüziés szerelmi lángolásában elszöktet egy kisasszonyt, a kit visszavesznek tőle, mielőtt súlyosabb kár esett volna benne, aztán egy gróf titkára s a grófné szeretője lesz, majd zsebmetszők társaságába s ezzel börtönbe kerül, a honnan egy leány szerelmé menti ki; ez a leány oldala mellett esik el Damjanics seregében a váci csatában, mire az ifjú kibújdosik az emigránsokkal együtt, a hajón szerelembe keveredik egy lengyel grófnéval, kinek féltékeny régi imádója felgyújtja a hajót Afrika partjainál. Itt erősen a fantasztikumba téved a történet: a hősből egy ismeretlen, de aranyban rettentő gazdag sziget szerencsés királya lesz s pénzzel megrakodva tér vissza Európába, hogy itt megérje a szerelem, a hazafiság s minden más felől táplált ideáljai bukását s némi öngyilkossági szándékok után visszavonuljon elhunyt fogadott szülei kis hajlékába s ott éljen csendes, egyszerű, derült, áldásos életet. Ez a mese azonban épen nem fődolog a munkában, a hős soránál sokkal jobban érdekli maga a szerző, a ki nemcsak hogy kénye-kedve szerint vezeti hőst az élet forgatagában, hanem minduntalan közlése s az olvasó közé áll a maga lírai ömlengéseivel, elmékedésével. Így aztán a helyett, hogy a szendi Robinson lelki fejlődését tárná világosan elénk, a maga egyéni és eredeti gondolkodásával ismerteti meg. Az olvasót jobban is érdekli ezzel, mint a részben bőbeszédű és mégis hézagos, valószínűtlen és nem is mindig érdekes mesével. Mert a mit nem kapunk meg a szendi Robinsonban, megkapjuk a szerző floskulusaiban: embert, a ki a maga szemével nézi a dolgokat s a maga véleményét, a saját lelkében kialakított felfogását mondja el róluk. Ugy is tűnik fel az egész verses regény, mint egy tépelődő, de egészséges léleknek a küzdelme egy önálló világnézet felé, — ez pedig a legérdekesebb látványosságok egyike, a miket csak az irodalom nyújtani tud. Ezért szívesen megbocsátjuk a szerzőnek minden egyenetlenségét, bőbeszédűségét, nem különben a hős lelki rajzának bizonytalanságát. Mai egyeznő, ép egyéniségekben szűkös költészetünk-

KIVÁNDORLÓK SZEMÉNEK MEGVIZSGÁLÁSA A HAJÓRASZÁLLÁSKOR.

Sorgor fényképei.

kokat állít az olvasó elé. Húsz tárcza-elbeszélés van a most megjelent kötetben s együttvéve az olvasónak mulatságos olvasmányt adnak.

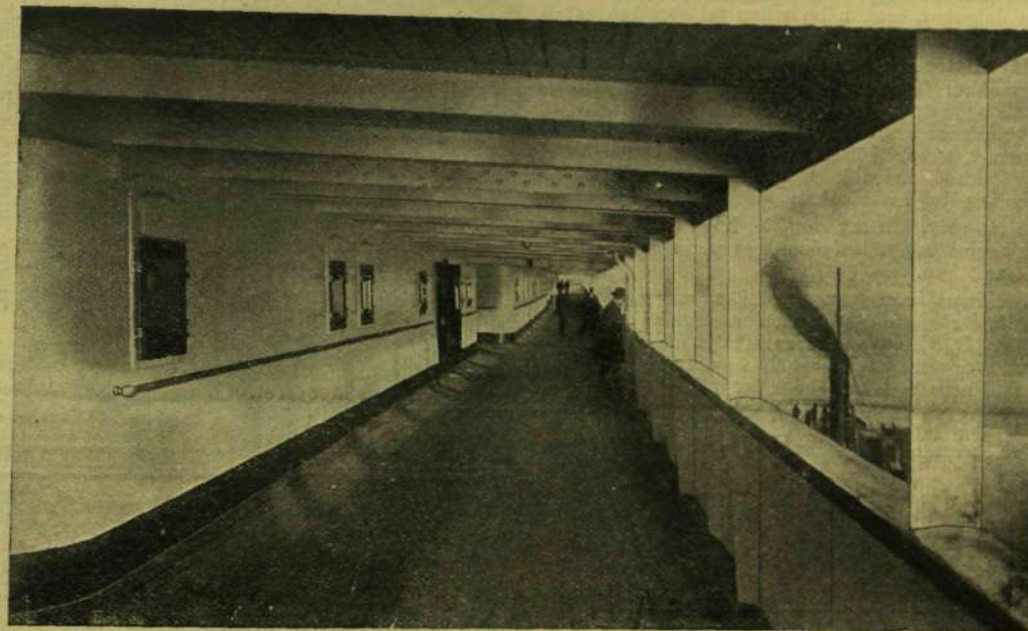
Beszédes Kalára. Egy tüzről pattant, amazon-természetű bácskai uriaszony neve adta meg Tábori Róbert új kötetének a címét. Beszédes Kalára korán árván maradt s atyja végső kívánsága szerint elszánja magát, hogy ősi birtokát minden áron megörzi. Megtanulja Angliában a gazdálkodást s aztán idehaza ugyancsak erőiesen dirigálja embereit. A szerelem azonban legyőzi őt is, neje lesz egy huszártisztnek s ettől fogva a huszárezred mulatságaira, szerelmi és egyéb kalandjaira helyeződik át a történet súlypontja, Beszédes Kalára csak arra való, hogy némi egységbe fűzze a különben meglehetősen laza kapcsolatban levő epizódokat. A környezet pedig, melyben mindezek a dolgok lefolynak, a híres bácskai élet a maga eredeti, túlárado jókedvével, duhaj mulatozásaival. Ezekből talán kissé sokat is kapunk a könyvben, elvégre talán van Bácskában egyéb is, mint végnélküli ivások, zajos, nyers tréfák és dévaj szerelmeskedések. Más különben Tábori jól ismeri s jól is rajzolja ezt a bácskai milieut s erőltetés nélkül való vidámsága, komikai érzéke mulattató olvasmányt tesz a könyvét. Végén néhány derült hangulatú elbeszélés van a szerző jobb munkáiból, az őt jellemző könnyű hangolódással és élénkséggel írva.

Miklós Ödön összegyűjtött munkái. Miklós Ödön volt földművelési államtitkár aránylag még fiatal ember, de nagyon fiatalon lépett a közéletbe s máris huszonöt évi nyilvános szereplés áll mögötte. Huszonöt évi munkásságának irodalmi eredményeit, nagyobb tanulmányait, kisebb hírlapi cikkeit, országgyűlési beszédeit most az évforduló alkalmából összegyűjtötték és kiadja egy a közélet, a technikai tudomány és az irodalom kiváló férfiból álló bizottság. A több kötetre tervezett gyűjteményből most az első kötet jelent meg, mely négy nagyobb dolgozatot foglal magában: az elevátorokról s a városok csatornázásáról szóló két tanulmányt, az 1885-iki országos kiállítás katalógusába írt értékelést a kiállítás gépeiről s egy tartalmas utelirást «Budapesttől Chicagóig» címmel. Mindegyik munka a szerzőnek valamely közéleti tevékenységével van kapcsolatban s mindegyikben nagyon sok tanulság van főleg a közgazdasággal foglalkozók számára. *Rácskay Gyula* rendezte a sajtó alá s lelkes hangú bevezetést írt hozzá.

Zrinyi a szigetvári hős költészetünkben. *Karenovics József* nagyobb terjedelmű tanulmányt írt e tárgyról. A munka nyilván doktori disszertáció, a ráfordított gond és fáradság azonban kiemel a efféle fiatalkori értékezők tömegéből. Semmi sem mutatja jobban Zrinyi Miklós hősi halálának világosszó nagy hatását, mint az a lelkesedés, melyvel írók és költők mindenkor foglalkoztak vele, és pe-

dig nemcsak hazánkban, hanem a külföldön is. *Karenovics József* nagy fáradsággal állította össze e költői feldolgozásokat, felkutatva jóformán az egész idetartozó irodalmat s az így gyűjtött anyagról számol be értekezésében. Az első feldolgozástól, egy névtelennek 1566-ból származó rimes krónikájától kezdve halad egész a legújabb időkig s munkája függelékében a történeti irodalmat is számbaveszi. Ez a szorgalmas és alapos összeállítás a tanulmány főérdeme, ezért fogja legtöbb hasznát venni az irodalom kutatója. Sok értékes gondolat és szempont van a feldolgozásban is, bár a szerző jobban szereti a mások által nyilvánított felfogásokat regisztrálni, mint a maga véleményét fejtegetni. Ez az oka, hogy kissé nyersen tárja fel anyagának tömegét, ott pedig, ahol nem hivatkozhatik előző véleményekre, ítélete féltékeny és habozónak tűnik fel. Ez és a sok tekintetben iskolás stílus bizonyára a szerző fiatalságának, az efféle munkában való tapasztalatlanságának rovándó fel; ha majd egyszer tehetsége megéri, önállósága megerősödik, hasznos munkássá válhatik az irodalomtörténetnek, mert megvan benne a kellő buzgalom és lelkiismeretesség s a tudományos kutatás módszereivel is tud bánni. Munkájával így is nagy mértékben megkönnyítette azok feladatát, a kik Zrinyi alakjával s annak az irodalomban való tükröződésével foglalkozni akarnak.

Csáktornya monografiája. Csáktornya, a Muraköznek fejlődő és erősen magyarosodó városa derék hivatást fejt ki a vidék nagybárá horvát-ajkú népének a magyarsággal való szorosabb kapcsolatba hozatalában. Egykor nagy történeti szerepet is játszott, mint a Zrinyiek egyik fő-écske. Így mindenképen a fáradságra érdemes munkát végzett *Zrinyi Károly*, mikor egy vastos kötetben

FÜDÖTT SÉTÁHELY.

megírta a város monografiáját. Csáktornya földrajzi leírásán kezd, aztán a vár történetét folytatja; ennek legérdekesebb része természetesen a Zrinyiek kora. Magának a városnak a múltjára is sok történetileg becses adatot tud felhozni. A könyv nagyobb része a város jelenlegi állapotaival, vagyoni, közigazgatási, gazdasági, kulturális és társadalmi viszonyaival foglalkozik, kissé talán túlságos részletezéssel arra, hogy a nem odavaló olvasót is érdekelje. Az utolsó fejezetben az 1901-iki népszámlálás eredményeit fejtegeti, különös gondot fordítva a város magyarosodásának feltüntetésére. A függelékben közli a város 4461 lakásának nevét, a mivel nézetünk szerint meglehetősen fölösleges munkát végzett, mert ez a hosszú névsor alig nyújt valami tanulságot bárki számára is. Más különben sok érdekes adalékot gyűjtött össze azok számára, a kik a magyar városok múltjával bővebben akarnak foglalkozni. A könyvben több illusztráció is található.

A dalmát irodalomról egy 19 lapos füzetre terjedő felolvasását adta ki dr. *Havassy Rezső*. Dalmáciának lelkes ismertetője. Nem ad essay-szerű feldolgozást a tárgyról, csak összeállítja a dalmáciai írókat s munkásságukat, külön-külön csoportban foglalkozva azokkal az írókkal, a kik latin, olasz és szerb-horvát nyelven s a kik e három közül több nyelven is írtak.

Történetek. *Miskolczy Simon* János, kitől nemrég mi is közöltünk egy Jókairól s egy Petőfiről írt történeti rajzot, most egy kötetben tíz ily munkáját adta ki. Nagybárá Miskolczy városa és környéke múltjából vett, történeti tárgyú vagy hatterű rajzok, élenken, jó magyarsággal s a régi dolgok iránt sok érzékkel írva. Helyi vonatkozásainál fogva a könyv különösen azokat fogja érdekelni, a kiknek a benne leírt vidékekhez kedves emlékeik fűződnek.

KÖZÖS ÉTKEZŐ.

Folyóiratok. A «*Mathematikai és természettudományi értesítő*», az Akadémia III. osztályának *König Gyula* szerkesztésében megjelenő folyóirata most megjelent új füzetében kémiai, fizikai, állattani, ásványtani értekezéseket közöl *Bugarszky Istvántól, Zimányi Károlytól, Dienes Páltól, Hönig*

titkailag, *Erdélyi Lajos* a háromszéki nyelvjárásban divó időalakjairól és módjairól értekezik: *Pólay Vilmos* pedig a vogul infinitivus használatát fejtegeti, tekintettel a magyarra. Ismertetések, bírálatok, kisebb közlemények egészítik ki a *Szinnyei József* szerkesztésében megjelenő füzet tartalmát.

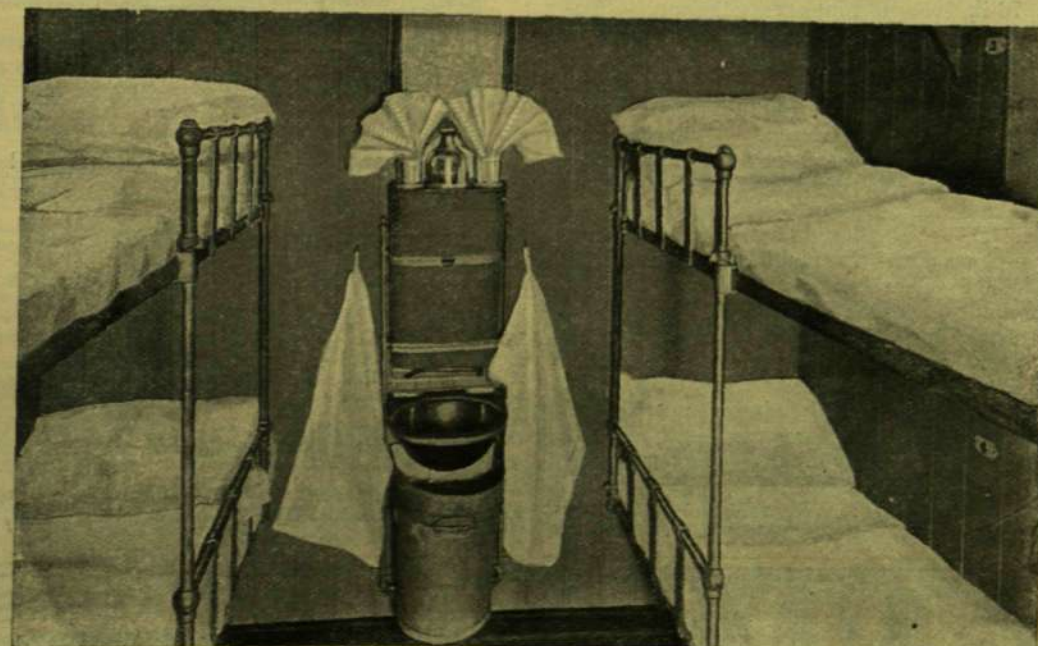
Új magyar könyvek. *Mai tündérek* (elbeszélések). Írta *Sas Ede*. Budapest, Singer és Wolfner. Ára 3-50 korona.

Negyedszázad a magyar közéletben. Miklós Ödön összegyűjtött munkái. I. kötet. Sajtó alá rendezte *Rácskay Gyula*. Budapest, Franklin-Társulat. Ára öt korona.

Feltámadunk; gyermekek és felnőttek temetési szertartása a keresztény katolika anyaszentegyház szokása szerint. 30 drb. népies bucsuzatával és néhány «kiénekléssel» (offertorium), róm. kath. kántorok használatára írta *Tóth Albert*. Nagykánizsa, ifj. Wajdits József nyomdája. Ára 2-20 K. (A Jövedelem öt százaléka az Eötvös-alapé).

A szendi Robinson vagy a fin de siècle hőse. Verses regény XII. énekben. Írta *Köpetzi Boóz-D. Albert*. Kolozsvár, Fabritius Elek bizománya.

Rippl-Rónai József festményeiből s rajzaiból érdekes kiállítást rendezett a Könyves Kálmán részvénytársaság nagymező-utcai helyiségeiben. Rippl-Rónai teljesen különböző egyéniség művészetében, képeinek vannak igen lelkes hívei a műértők között; a nagy közönség eleinte idegenkedve állott előttük, most azonban már kezdi lassanként megszokni, színgazdagságukat, technikájuk biztonságát, frissességüket észrevenni. Ma már mind többen vannak, a kik többet is látnak a művészen extravaganeciánál, a kik meglátják benne a — művészt is. Impressziókat, pillanatnyi hangulatokat vet a vászonra és papírra, úgy, hogy lelkében megszülettek, csak azt hangsúlyozza tárgyaiban, a mi lelkét megragadta belőlük, a részleteket csak jelezve vagy

HÁLÓSZORA.

A "CARONIA" HAJÓ HARMADIK OSZTÁLYÚ HELYSÉGEI.

TAKARÉKOSKODNI

MAGGI kitüntetései: 5 nagydíj, 32 aranyérem, 6 díszoklevél, 7 tiszteletdíj. Hatszor versenyen kívül, többi között az 1889. és 1900-iki párisi világkiállításokon (Maggi Gyula bírálótag).

Férfiöltönyt
divatos szabással, gyapjúszövetből készült mérték után finom kivitelben 25 kor.-ért
LICHTMANN SANDOR
szabómester, 11090b
Budapest, Rottenbiller-u. 48.
I. emelet.
Videkre minták bérmentve.

Sachsen-Altenburg.
Technikum Altenburg.
Gé és elektrotechnik, papírtchn. Automobiltechn.
Program ingy.

5 frtért
szétküld utánvét mellett az
Orsz. Posztóruház
Budapest, Rottenbiller-u. 48.
I. emelet.
egy férfiöltönyre 3 méter finom fekete, sötétkék, szürke vagy barna angol gyapjuszövetet.

Hirdetések
felvétetnek a kiadóhivatásban, IV., Budapest, Egyetem-utca.

11148

Vezérszó: Minden darab szappan a SCHICHT névvel, tiszta és ment káros alkatrészekből.
Jótállás: 25.000 koronát ízet a Schicht György cég Auszigián bárkinek, a ki bebizonyítja, hogy szappana a «Schicht» névvel valamely káros keveréket tartalmaz.

Schicht-szappan!

(„Szarvas“ vagy „Kulcs“-szappan.)

**Megtakarít pénzt, időt és fáradságot.
A ruhát kiméli és megóvjá.**

Mindennemű ruha és mosási módszer részére a legjobb és legolcsóbb. Hőfehér ruhát ad. A színeket emeli, fénylővé és világossá teszi.

A vásárlásnál különösen ügyeljünk arra, hogy minden darab szappan „Schicht” névvel és a «Szarvas» v. «Kulcs» védjeggyel legyen ellátva.

Serravallo
CHINA-BOR VASSAL
erősítőszert gyengélkedők, vérszegények és lábadozók számára. Étvágygerjesztő, idegerősítő és vérjavító szer. 11500
Külföldi. Több mint 4000 orvosi vélemény.
J. SERRAVALLO, Trieste-Barcola.
Vásárolható a gyógyszerárakban feltüntetett árakban 4 K 2.00, egész literes üvegekben 4 K 4.80.

KALAP-KIRÁLY
Budapest IV., Eötvös-út 6. Klótid. pal.
AUTOMOBIL
bőr kalap és sapka különlegességek
Árjegyzék külföldi. 11505

Rozsnyay vasas china bora.

Igen hatásos vérszegénység, sápkor, neurasthenia eseteiben. Egy 1/2 literes üveg ára 3.50 kor.
Egy 4 üveget tartalmazó postaládá 14 kor. 12 fillér franco küldve.

A Rozsnyay-féle vasas china bor
egyike a legelterjedtebb és leghatásosabb gyógyboroknak. A külföldi készítményeket felülmúlja. Vérszegényeknek különösen ajánlható 11266

Főraktár Budapesten:
Török József gyógyszer-tárában
Továbbá a készítőnél:
Rozsnyay Mátyás gyógyszer-tárában Aradon, Szabadság-tér.

Somatose
HÚS-FEHÉRJE.
Legkimagaslóbb, étvágygerjesztő és zom-
edző erősítőszert. 10944
Kapható gyógyszerárakban és drogueriákban.

KWIZDA FERENCZ JÁN.
es. és kir. osztr.-magy., román kir. és bolgár fejed. udv. szállító,
kerületi gyógyszerész Kornenburghan Bécs mellett.
KWIZDA FLUIDJA
Külföldi védjeggyel 11288
(TURISTA-FLUID).
Régi bevált aromatisz bedörzsölés az idegek és izmok edzésére és megerősítésére. Eredményesen használva turisták, kerékpárosok és lovagok által nagyobb társasági erőssítésre és erőt gyűjtésre.

Árak: 1/2 palack K 1.20
1 palack K 1.50
Kapható minden gyógyszer-tárában. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
Főraktár Magyarország részére: **Török József** gyógyszer-tárában, Budapest, Király-utca 12 és Andrassy-ut 26. szám.

FEJFÁJÁS ELLEN
ANTIDOL
FELPERCZ ALGAT HAT
KAPHATÓ MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN!

KÖVÉRSÉG KORAI VÉNSÉG.
Istenem, — így sobjas az az ember, — mit adnék, ha elháríthatnám az enyémétől a szavakból megmaradtat. Lám, nem is kell annyit áldozni. Tegen minden hölgy és férj csak egy kísérletet. Mandor soványító és vértisztító porral, biztos az eredmény; ezt tekintélyes orvosi és vegytudományi bizonyítványokkal kimutathatom. — Ne mulassza senki el, arról meggyőződni: hozza meg a Mandor port, ha be nem vált, a pénzt duplája visszatér. Csak 2 kor. 80 fill. Mandor doboza, orvosi utasítás és bizonyítványok mellékelve. Után-éttel a pénz be küldése mellett; portomentesen diszkrétan küldi.
Mme Mandl Ida, Budapest, Károly-körút 2 V. sz.
Török József gyógyszer-tárában, Budapest, Király-utca 12. sz. 11285

Roskopf-Patent forint 3.50

lanná válik. Minden valódi Roskopf-Patent óra plomával és a hátulról fölölen «Roskopf-Frere» (Svájc) cégnek három évre szóló igazolvánnyal van ellátva. Meg nem felelő esetben kötelezem magamat 30 napon belül az óra teljes összegét bérmentve visszaküldeni. Szétküldésért utóvét a főkepviselet Ausztria-Magyarország részére:

MAX BÖHNEL, órás
Wien, IV., Margarethenstrasse 38.
Kérje ingyen és bérmentve vagy árjegyzékemet, mely több mint ezer képet tartalmaz minden nemű óra-, arany- és ezüst-áruról. 11201

6. SZ. 1906. (53. ÉVFOLYAM.) SZERKESZTŐ HOITSY PÁL. FŐMUNKATÁRS MIKSZÁTH KÁLMÁN. BUDAPEST, FEBRUÁR 11.

Szerkesztési iroda: IV. Reáltanoda-utca 5. Előfizetési feltételek: Egész évre — 16 korona. A «Világörökös»-vel — 8 korona. negyedévenként 80 fillérrel. Kiadói hivatal: IV. Egyetem-utca 4. Előfizetési feltételek: Félévre — 8 korona. negyedévenként 80 fillérrel. Negyedévre — 4 korona. tőbb.

GRÓF ANDRÁSSY GYULA.

NINCS A SORSNAK fősvényében őrzött drágasága annál az arannyal, a melylyel a kiválasztott neveket befuttatja, hogy ebben a mindig frissen tartó ragyogásban megmaradjanak, túl múlt időkön és múlt nemzedékeken. Milliós ember ostromolja meg a sorsot ezért a materiáért, míg ez rászánja magát, hogy odaadjon belőle valamelyiknek egy porciót. Ennek azután nagyon gazdag embernek kell lennie, ha a neve sohase került is bele a virilisták lajstromába. Ki kell mutatnia, hogy a fejét meg a lelkét az égiek telerakták olyan kincsesel, a melyet se a bányákban nem fejtenek, se Rhodésia gyémántmezőin nem találnak. Ez a kincs egy csekk, a mit a jó Isten ad az ő kiválasztottjainak, és a sors kötelessége, hogy beváltsa arra a bizonyos aranyra.

Már most könnyű elképzelni, micsoda sora van annak, a ki ebből az aranyból olyan névre követel még egy adagot, a melynek a ragyogóvá tevésére a sors már adott egy porciót!... Hányszor megforgatja, megnézi, vizsgálja, a napnak tartja a sors ezt az újabb csekket, míg meggyőződik róla, hogy nem hamis és kiadja a második Andrássy Gyulának is, a mit az egyiknek már kiadott. És íme, ez a nagy eset megese. A sors kötelességének érezte, hogy felszáz esztendőn belül az igazak, a jók és az elsőek történelmi dicsőségéből két gróf Andrássy Gyulának adjon egy-egy egész porciót. A melyből egyből is egész generációk éljenek. És adta minden erőszakolás nélkül. Mert a ki kapta, nem olyan ember, hogy a maga számára követelne a dicsőséget. Az ő követelő készsége nem a magáé. Ezt ideadta nekünk, mindnyájunknak, a kik együtt a magyar nemzet vagyunk. Ideadta tudásban, munkában, fáradozásban, izgalomban és olyan önfeláldozásban, a melyen csak attól telik, a kinek annyi áldozni valója van, mint van neki. A mi követelése neki van a sorson, azt mi követeljük a számára a magunk jövődől boldogságában és a történelmi igazságtévesében.

A politika nem mindennapi kenyerünk. Nem is jó kenyér az ma. Késérő falatokat osztogat erre is, arra is. Andrássy Gyula is hasztalan próbálta meg, hogy izesebbé tegye. Hasztalan dagasztotta bele egy kiváló léleknek és egy ki-

GRÓF ANDRÁSSY GYULA.

Legény Miklós szobrászművész.